

شایستگی‌های فرهنگی اجتماعی دانشجویان

علی حسینی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شایستگی‌های فرهنگی اجتماعی

دانشجویان

تالیف:

علی حسینی

انتشارات موجک

سرشناسه: حسینی، علی، ۱۳۶۰ شهریور -

عنوان و نام پدیدآور: شایستگی‌های فرهنگی اجتماعی دانشجویان/ تالیف علی حسینی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۲۹ ص.: جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۴-۳۳۹-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۲۱ - ۱۲۹.

موضوع: دانشجویان -- ایران -- وضع اجتماعی -- نمونه پژوهی

موضوع: College students -- Iran -- Social conditions -- Case studies

موضوع: دانشجویان -- ایران -- نگرش‌ها -- نمونه پژوهی

موضوع: College students -- Iran -- Attitudes -- Case studies

موضوع: دانشجویان -- ایران -- راه و رسم زندگی -- نمونه پژوهی

موضوع: College students -- Iran -- Conduct of life -- Case studies

رده بندی کنگره: LB۲۳۳۹

رده بندی دیویی: ۳۷۸/۳۴۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۶۶۵۶۰۳۱

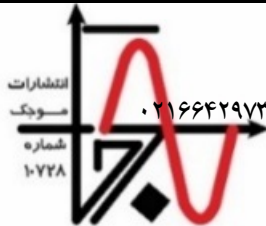
انتشارات موجک

واتساپ: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۲۱۸۱۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: شایستگی‌های فرهنگی اجتماعی دانشجویان

تالیف: علی حسینی

مشخصات ظاهری: ۱۲۹ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۰، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۵۴۰۰۰۰ ریال، شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۴-۳۳۹-۵

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق

چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب

بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیش گفتار..... ۱

فصل اول: کلیات ۵

۱-۱ تشریح موضوع کتاب ۵

۲-۱ اهمیت موضوع ۶

۳-۱ اهداف ۷

۴-۱ تعریف الگوی آرمانی دانش آموختگان شایسته ۹

۵-۱ تعریف شایستگی ۹

۶-۱ تعریف نقش ۱۰

۷-۱ تعریف تحول ۱۰

۸-۱ تعریف آسیب شناسی ۱۱

فصل دوم: شایستگی ۱۳

۱-۲ مفهوم سبک زندگی ۱۳

۲-۲ تیپ ایده آل فارغ التحصیل دانشگاهی ۱۵

۳-۲ مفهوم نقش ۱۵

۴-۲ مفهوم شایستگی ۱۶

۵-۲ تعریف نظام شایستگی ۱۹

فصل سوم: نظام شایستگی دانش آموختگان ۲۱

- ۱-۳ اصول شایستگی ۲۱
- ۲-۳ مدل شایستگی ۲۴
- ۳-۳ الگوی شایستگی ۲۴
- ۴-۳ الگوی شایستگی دانش آموختگان ۲۵
- ۵-۳ چارچوب نظری مدل استاندارد ۲۸
- ۱-۵-۳ نقش‌های انسان در زندگی ۲۹
- ۲-۵-۳ باورها ۳۰
- ۳-۵-۳ اخلاقیات ۳۲

فصل چهارم: محورهای هفت‌گانه شایستگی‌ها ۳۵

- ۱-۴ شایستگی‌های نقش اول: فرد در امور عبادی و مناسک ۳۵
- ۲-۴ شایستگی‌های نقش دوم: فرد در برابر خودش (و جسمش) ۳۶
- ۳-۴ شایستگی‌های نقش سوم: فرد در تعامل با خانواده ۳۷
- ۴-۴ شایستگی‌های نقش چهارم: فرد در تعامل با مردم ۳۷
- ۵-۴ شایستگی‌های نقش پنجم: فرد در نقش یک عنصر فعال و اثرگذار بر توسعه اقتصادی دانش بنیان کشور ۳۸
- ۶-۴ شایستگی‌های نقش ششم: فرد در نقش یک عنصر تأثیرگذار بر تحولات سیاسی - اجتماعی ۳۹
- ۷-۴ شایستگی‌های نقش هفتم: فرد در تعامل با طبیعت زنده و سایر عناصر نظام هستی ۴۰
- ۸-۴ جایگاه انگیزه در تربیت دینی ۴۰
- ۹-۴ سبک زندگی در بیانات مقام معظم رهبری ۴۳

فصل پنجم: تحول، بهبود و آسیب‌شناسی سازمانی ۴۷

- ۱-۵ تحول سازمانی ۴۷

- ۴۷..... ۲-۵ مفهوم تحول سازمانی
- ۴۹..... ۳-۵ بهبود سازمانی
- ۵۰..... ۴-۵ آسیب شناسی
- ۵۱..... ۵-۵ مفهوم آسیب شناسی
- ۵۴..... ۶-۵ مدل های آسیب شناسی سازمانی
- ۵۶..... ۱-۶-۵ لوزی ارکان سازمان - لویت
- ۵۶..... ۲-۶-۵ نظریه سیستم های باز
- ۵۶..... ۳-۶-۵ مدل شش خانه ای ویسبرد
- ۵۸..... ۴-۶-۵ مدل منسجم کننده پویایی های سازمانی کاتر
- ۵۸..... ۵-۶-۵ مدل همخوانی (همترازی) نادلر و تاشمن
- ۵۹..... ۶-۶-۵ چارچوب 7S مک کینزی یا مدل 7S پاسکال و آتوس
- ۶۰..... ۷-۶-۵ مدل علت روابط معلولی تحول و عملکرد سازمانی بُرک و لیتوین
- ۶۱..... ۸-۶-۵ مدل پنج حلقه ای - ماری جو هج
- ۶۱..... ۷-۵ جمع بندی

۶۳..... فصل ششم: عدالت سازمانی

- ۶۳..... ۱-۶ عدالت
- ۶۴..... ۲-۶ مفهوم عدالت سازمانی
- ۶۵..... ۳-۶ اهمیت رعایت عدالت
- ۶۷..... ۴-۶ اصول عدالت سازمانی
- ۶۸..... ۵-۶ ابعاد عدالت
- ۶۸..... ۱-۵-۶ عدالت توزیعی
- ۶۹..... ۲-۵-۶ عدالت رویه ای
- ۷۰..... ۳-۵-۶ عدالت مروده ای
- ۷۲..... ۶-۶ اثرات و پیامدهای عدالت برای سازمان

فصل هفتم: رفتار شهروندی سازمانی ۷۵

۱-۷ شهروند کیست؟ ۷۵

۲-۷ ویژگی‌های شهروند ۷۶

۳-۷ رفتار شهروندی سازمانی چیست؟ ۷۷

۴-۷ تعاریف مفهومی از رفتار شهروندی سازمانی ۸۰

۵-۷ ابعاد شهروندی عادی و رفتار شهروندی سازمانی ۸۱

۶-۷ رفتارهای شغلی ضد بهره‌وری (CWB) ۸۴

فصل هشتم: مروری بر تحقیقات انجام شده ۸۵

۱-۸ پیشینه پژوهش ۸۵

۲-۸ مدل مفهومی ۸۹

فصل نهم: مطالعه موردی ۹۱

۱-۹ روش پژوهش ۹۱

۲-۹ جامعه آماری ۹۲

۳-۹ نمونه و روش نمونه‌گیری ۹۲

۴-۹ ابزار جمع‌آوری اطلاعات ۹۳

۵-۹ روایی و پایایی ابزار پژوهش ۹۴

۶-۹ شیوه گردآوری اطلاعات ۹۵

فصل دهم: یافته‌ها ۹۷

۱-۱۰ تحلیل توصیفی متغیرهای جمعیت‌شناختی ۹۷

۲-۱۰ تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها ۱۰۱

۱-۲-۱۰ بررسی سوال یک ۱۰۲

۲-۲-۱۰ بررسی سوال دو ۱۰۳

۱۰۵ ۱۰-۲-۳ بررسی سوال سه

۱۰۶ ۱۰-۲-۴ بررسی سوال چهار

۱۰۹ فصل یازدهم: جمع بندی

۱۰۹ ۱-۱۱ نتیجه گیری

۱۲۰ ۲-۱۱ پیشنهادها

۱۲۱ منابع

۱۲۱ منابع فارسی

۱۲۵ منابع لاتین

پیش‌گفتار

قُلْ إِن صَّلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سوره مبارکه انعام، آیه ۱۶۲

موضوع مهمی که در تحول نظام‌ها و جوامع توجه به آن ضروری است، تحول است. تحول فعالیت‌ها یا تلاشی برنامه‌ریزی شده است (بک‌هارد، ۱۹۶۹) و پاسخی برای تغییر و نوعی استراتژی پیچیده آموزشی برای تغییر باورها، نگرش‌ها، ارزش‌ها و ساختار سازمان به‌شمار می‌رود، تا این عوامل بتوانند خود را با تکنولوژی‌ها، بازارها و چالش‌های جدید و با سرعت تغییر در شرایط و محیط بهتر تطبیق دهند (بنیس، ۱۹۶۹). بنابراین تحول یک فرایند تغییر است، شامل تغییر فرهنگ سازمانی به‌سوی فرهنگی که در آن فرایندهای گروهی و جمعی نهادینه شده‌اند (بورک و هورن اشتاین، ۱۹۷۲).

با عنایت به اهمیت و ضرورت مبحث «تحول» در مدیریت و راهبری و لایه به لایه نظام تعلیم و تربیت، خصوصاً در زمان حاضر که مشهور به عصر تغییر و سرعت تحولات بومی و جهانی است این مقوله را در ابعاد مختلف با این سؤال اساسی مورد بررسی قرار گرفته است که «تحول بنیادین در نظام آموزشی ایران از دیدگاه رهبران و خبرگان چگونه باید صورت گیرد و چه راهبردهایی برای این تحول متصور است و می‌توان ارائه نمود؟» لذا نگاه کلان و جامعی که مستخرج از ادبیات دینی و فرهنگ ملی کشور هست همواره سیاست‌ها، راهبردها، و برنامه‌های نظام آموزش کشور را به طراحی مدل‌های چندبعدی تربیتی رهنمون ساخته است که اصلی‌ترین منابع الهام‌بخش در تدوین این مدل‌ها عنایت به قرآن، سیره اهل بیت، رهنمودهای رهبر فقید بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی^{ره} و فرمایشات رهبر فرزانه حضرت آیه‌الله خامنه‌ای^{مدظله‌العالی} و صاحب‌نظران تعلیم و تربیت بوده است.

در این راستا اثر اولین تجربه عملی برای ارزیابی الگوی استاندارد سبک زندگی دانشجویان در چارچوب یک الگوی دینداری است که این الگو توسط معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۹۰ طراحی و در سطح کشور اجرا شده است. در این الگو، فارغ‌التحصیل مطلوب، کسی است که در ۷ نقش به صورت متوازن، رشد متناسب یافته باشد. این هفت نقش عبارتند از:

۱- در وظایف خانوادگی؛

۲- در قبال حکومت و سیاست؛

۳- در وظایف عبادی و مناسک؛

۴- در قبال خودش (جسمانی و هنری)؛

۵- در قبال محیط زیست و منابع طبیعی؛

۶- در وظایف اخلاقی و تعهدات اجتماعی؛

۷- در فعالیت‌های اقتصادی و شغلی دانش بنیان.

مفهوم سبک زندگی در ادبیات دینی ما مسلمانان، سابقه ای به قدمت قرآن کریم دارد که در روایات و ادعیه و زیارت نامه‌ها نیز جلوه‌هایی از آن به وفور دیده می‌شود مانند دعای *اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَحْيَايَ مَحْيَا مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَ مَمَاتِي مَمَاتِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ* در زیارت عاشورا.

هر چند در جامعه‌شناسی امروزی، مفهوم سبک زندگی، عمدتاً به الگوی مصرف زمان و سرمایه انسان‌ها در موضوعات مختلف، اشاره دارد، ولی به نظر می‌رسد سبک زندگی، مفهومی وسیع‌تر و جامع‌تر باشد.

نگاه ما به سبک زندگی، با مقوله دین و دینداری، گره خورده است؛ دیندار حقیقی، کسی است که سبک زندگی وی، بر مجموعه‌ای منسجم از باورها شکل گرفته تا آرمان معینی تحقق یابد. لذا ارزیابی سبک زندگی یک جمع یا گروه، در حقیقت ارزیابی بخش ظاهری دینداری آن جمع است. بی تردید، دینداری هر فرد، علاوه بر جلوه‌ها و مظاهرش، مؤلفه‌ها و لایه‌های باطنی و غیر ملموس نیز دارد.

این کتاب بر مبنای الگوی استاندارد سبک زندگی دانشجویان در چارچوب یک الگوی دینداری که توسط معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۹۰ طراحی و در سطح کشور اجرا شده، تالیف شده است.

نتایج کتاب حاکی از آن است که وضعیت کلی ابعاد عبادی و مناسک، سیاسی و اجتماعی الگوی آرمانی دانش‌آموخته شایسته در بین دانشجویان دانشگاه‌های قم به ترتیب معادل ۷۳، ۶۸، ۶۷ از ۱۰۰ می‌باشد که در واقع بالاتر از متوسط ارزیابی می‌شود. در پایان ذیل هر یک از ابعاد سه گانه مؤلفه‌ها براساس آزمون‌های آماری اولویت‌بندی شدند.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: شایستگی

فصل سوم: نظام شایستگی دانش‌آموختگان

فصل چهارم: محورهای هفت‌گانه شایستگی‌ها

فصل پنجم: تحول، بهبود و آسیب‌شناسی سازمانی

فصل ششم: عدالت سازمانی

فصل هفتم: رفتار شهروندی سازمانی

فصل هشتم: مروری بر تحقیقات انجام شده

فصل نهم: مطالعه موردی

فصل دهم: یافته‌ها

فصل یازدهم: جمع‌بندی

در پایان، بر خود لازم می‌دانم که از همه عزیزان و بزرگوارانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب بنده را یاری نموده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

علی حسینی

تابستان ۱۴۰۰

Students' Socio-Cultural Competencies

Mohsen Ameri Shahrabi
Ali Hosseni

یکی از مؤلفه های اساسی ارزیابی عملکرد سازمان های فرهنگی-آموزشی که می تواند با شاخص های معینی مورد بررسی قرار گیرد برون داد نهایی آموزشی است. کیفیت نتایج و برون داد های نظامات آموزشی عبارت از اینکه تا چه اندازه نتایج نظام آموزشی (فارغ التحصیلان و ...) در مقایسه با استانداردهای قبل تعیین شده (یا هدف ها و انتظارات) رضایت بخش هستند، است.

دانشگاه های پژوهشی و جامع جدید که دانشگاه های چند منظوره نامیده می شوند می کوشند که تمامی نیازها و انتظارات را تحقق بخشند. دانشگاه های جدید با ماموریت های علمی و آموزشی و پژوهشی و فرهنگی خود به دنبال توانمندسازی دانشجویان در جهت شناخت ماهیت حقیقی و تکامل یافته از موضوعات مختلف از جمله موضوعات اجتماعی و فرهنگی هستند.

ISBN:978-600-994-339-5

